

BIJSTANDSVROUWEN

‘Het is vreselijk je handje op te houden’

De Stichting Brood en Rozen helpt in Breda vrouwen in de bijstand weer op weg.

door
Martine Huijbregts
martine.huijbregts@bndestem.nl

BREDA – Stel je voor: je raakt van de ene op de andere dag je baan in een snoepfabriek kwijt door een reorganisatie. Je solliciteert je suf, werkt zelfs voor nulurencontracten, maar nergens kun je echt lang blijven. En dan, plotseling, zit je in de bijstand. Het overkwam Mala Sewlal (43). Zij is een van de veertien deelnemers aan het leertraject van vrouwenrechtenorganisatie Brood en Rozen. Begin 2011 werd de organisatie opgericht door Nora Kasrioui (zie kader). „Voor laag opgeleide vrouwen is het moeilijk iets nieuws te vinden als ze, veelal door pech, hun baan hebben verloren. Bij Brood en Rozen leren ze netwerken, een plan B achter de hand te hebben.” Boven alles leren de vrouwen weer in zichzelf te geloven. „Het is verschrikkelijk om zonder baan thuis te zitten en je hand te moeten ophouden”, vertelt Sewlal. „Ik wilde wel werken, maar kwam nergens aan de bak. Op het laatst zat ik gewoon depressief thuis.” Nu zit Sewlal, vol zelfvertrouwen, in twee commissies van Brood en Rozen. Dankzij de workshops van de vrouwenrechtenorganisatie, zoals stemgebruik, presentatie en de naderende netwerkstage. En dankzij de sturing van Kasrioui. „Zij is echt de moeder van de groep. Je kunt alles bij haar kwijt.”

■ Van links naar rechts: Mala Sewlal, Nora Kasrioui, Marijke Buitelaar en Ellen Emmerik bij Brood en Rozen. foto Ramon Mangold/het fotoburo

Dankzij Kasrioui heeft ze het gevoel er weer te mogen zijn, vindt ook Marijke Buitelaar (55). Door de scheiding van haar man, in wiens zaak ze werkte, kwam ze op straat te staan. „Iets nieuws vond ik niet. Ik mocht me niet eens inschrijven bij uitzendbureaus. Misschien vanwege mijn leeftijd. Of het vooroordeel dat alleenstaande moeders elk moment het werk voor hun kinderen kunnen verlaten. Alsof alleenstaande vaders dat niet zouden doen.” Dat vooroordeel kent Ellen Emmerik (54) maar al te goed. „Vrouwen hebben het gewoon net wat moeilijker dan mannen. Toen ik jaren geleden zwanger raakte, werd ik voor de keus gesteld: fulltime doorwerken bij de bank of vertrekken. Parttime werken zat er vroeger gewoon niet in.” Net als Buitelaar raakte Emmerik na een scheiding haar vaste baan kwijt. Ze vond wel werk in de thuiszorg en werkte een tijdje bij een drogisterij, maar ook voor haar hield het op een gegeven moment op. „Vreselijk dat je dan op een feestje voor de zoveelste keer moet vertellen dat je nog geen nieuwe baan hebt gevonden.”

“Alsof alleen moeders wel eens eerder naar huis moeten voor de kinderen

Marijke Buitelaar

Nu zijn alle drie de vrouwen bijna fulltime bezig met Brood en Rozen. „Op dinsdag en vrijdag hebben we trainingsdagen”, zegt Sewlal. „De andere dagen besteed ik natuurlijk aan solliciteren, maar ik werk ook veel voor de commissies waar ik in zit.” Een van die commissies houdt zich bezig met de speciale agenda, die Brood en Rozen gisteren heeft gelanceerd. *Bijstandsvrouwen, de leadin ladies* staat vol ervaringsverhalen van de vrouwen. „Om te laten zien dat de vooroordelen over bijstandsvrouwen niet kloppen”, aldus Kasrioui. De agenda wordt uitgedaald bij

verschillende Bredase en landelijke bedrijven, in de hoop dat zij werkzoekende vrouwen willen ondersteunen. „Wij zoeken verbandingen en compassie”, zegt Kasrioui. „Compassie met de vrouwen, die zo hard werken, en verbandingen om ze weer aan de slag te krijgen.” Buitelaar, Emmerik en Sewlal zijn in elk geval positief over hun toekomst. Ze hebben weer zin om te solliciteren, kennen nu hun talenten en valkuilen. „Ik neem later gewoon Brood en Rozen over”, grapt Sewlal. „Dan hang ik Nora’s foto in de hal. Zonder haar had ik hier niet gezeten.”

“Ik kwam nergens aan de bak, op het laatst zat ik gewoon depressief thuis

Mala Sewlal

“Vreselijk dat je weer moet vertellen dat je nog geen nieuwe baan hebt

Ellen Emmerik

“Ik mocht me niet eens inschrijven bij uitzendbureaus

Marijke Buitelaar

‘De vrouwen moeten eerst leren zelf de regie te nemen’

BREDA – „Ik komt letterlijk en figuurlijk van ver”, vertelt Kasrioui. Geboren in Marokko, in een sociaal kwetsbare positie met ongeschoolde ouders, wist Kasrioui het tot de Erasmus Universiteit van Rotterdam te schoppen, waar ze nu ook promotieonderzoek doet. „Ik ben op de juiste momenten de juiste mensen tegengekomen.”

Door de crisis raakte Kasrioui ‘werkzoekend’, zoals ze het zelf noemt. „Ik dacht toen: ik heb mijn hele leven zo hard gewerkt, en toch zit ik zonder baan.”

Het was tijdens een gesprek met andere werkzoekende vrouwen bij de V&D, onder het genot van een kopje rooibos thee, dat Kasrioui beseftte dat er mensen waren die het nog veel moeilijker hadden dan zij. „Ik heb een netwerk, iets om op terug te vallen. Er zijn talloze laagopgeleide vrouwen die dat niet hebben. Die door pech hun baan zijn kwijtgeraakt. Die in de bijstand zaten. Hoe moesten die zich wel niet voelen?” Daar, bij de V&D, raakte Kasrioui geïnspireerd, en Brood en Rozen was geboren. Eerst een stichting met activiteiten door het hele land, nu ook een leergang voor veertien bijstandsvrouwen uit de gemeente Breda. „Brood en rozen is eigenlijk een kreet van de feministen uit Amerika”, vertelt Kasrioui. „Begin zoe eeuw protesteerden zij tegen de slechte werkomstandigheden in de sweatshops. Ze wilden het werk, het brood, maar ook de rozen.” Brood en Rozen bestaat dan ook

■ Bijstandsvrouwen zijn bijeen op de feestmiddag bij Brood en Rozen in Breda. foto Edwin Wiekens/het fotoburo

uit twee leergangen. Bij de Broodleergang leren vrouwen zichzelf te presenteren als merk. „Netwerken, verbandingen leggen, is heel belangrijk”, aldus Kasrioui. Minstens zo belangrijk is bewustwording: de Rozenleergang. „Daar leerden de vrouwen hun talenten en valkuilen kennen. Voordat je echt op zoek kunt naar een baan, om economisch onafhankelijk te worden, moet je de regie over je eigen leven nemen.” Met een moeilijk woord: intrinsiek leiderschap. „We houden vrouwen een spiegel voor. Dat is soms confronterend, maar wel nodig.” Zo wilde een van de vrouwen niet op de foto voor de agenda van Brood en Rozen. Kasrioui: „Ik heb haar toen uitgelegd dat foto’s

tegenwoordig heel normaal zijn op de arbeidsmarkt. Is het niet op LinkedIn of andere sociale media, dan is het wel op de website van het kinderdagverblijf waar je werkt. Haar cultuur stond haar in de weg. Uiteindelijk ging ze toch op de foto.” De veertien vrouwen van Brood en Rozen zijn echte rolmodellen, vindt Kasrioui. „Hun kinderen nemen daar ook een voorbeeld aan. Zo help je meerdere generaties.” Brood en Rozen moet vrouwen niet alleen aan een netwerk helpen, ze moeten ook een vangnet leren creëren, vertelt Kasrioui. „Zoals een vriend van me eens zei: ‘Je kunt niet barbecuen op alleen aanmaakblokjes, ook de kolen moeten aan.’”